

VEILEDNING FOR BEDØMMING AV SØKERE TIL FØRSTEAMANUENSISSTILLINGER

Vedtatt av fakultetsstyret 04.03.2008 etter anbefaling fra Nasjonalt fakultetsmøte for historisk-filosofiske fag i vedtak av 26.11.2007. Sist endret i fakultetsstyret 16.12.2008 (rangering)

PREMISSER FOR DET SAKKYNDIGE ARBEIDET

I tillegg til denne veiledningen er følgende dokumenter grunnlag for komiteens arbeid:

- "Forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger " jf. lov av 1.april 2005 om universiteter og høyskoler § 6-3(6)
- "Midlertidige regler om framgangsmåten ved tilsetning i mellomstillinger" Regelsamlingen til UiB.
- Utlysingstekst og stillingsomtale

En "Veiledning for søkere" som korresponderer med "Veiledning for bedømmelse" er utarbeidet og nevnt i utlysingen.

SAMMENDRAG/HOVEDPUNKTER

- Søkeren må norsk doktorgrad eller tilsvarende, eller gjennomført godkjent stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid eller tilsvarende.
- Dokumentert og god populærvitenskap skal være positivt meritterende.
- Det kreves pedagogisk basisutdanning.
- Det er søkerens ansvar å dokumentere sin kompetanse slik at det gir grunnlag for kvalitativ vurdering.
- Søkeren skal selv peke på de vitenskapelige/kunstneriske arbeidene (inntil 5) som anses viktigst i produksjonen. Disse arbeidene sendes inn for bedømmelse.
- I fag med tradisjonell publiseringspraksis må hovedtyngden av den innsendte produksjonen normalt være publisert i godkjente publiseringskanaler med refereordninger.
- Det bør åpnes for andre dokumentasjonsformer og for at ikke-publisert materiale kan telle i vurderingen.
- Det er egne kriterier for dokumentasjon av kunstneriske og andre typer kompetanse i fag som ikke har tradisjonell publiseringspraksis.
- Det må fremgå klart av vurderingen dersom mannlige og kvinnelige søkere står tilnærmet likt.
- Komiteens leder/administrator har ansvar for at komiteens uttalelse har en form som er i samsvar med retningslinjene.

1. VITENSKAPELIG KOMPETANSE

1.1 Forskning

For å bli tilkjent kompetanse som førsteamanuensis må søkeren ha norsk doktorgrad på aktuelt fagområde eller tilsvarende utenlandsk doktorgrad godkjent som likeverdig med norsk, eller kompetanse på tilsvarende nivå dokumentert ved vitenskapelig arbeid av samme omfang og kvalitet.

For å oppnå kompetanse i det fagområdet stillingen utlyses for, må søkeren oppfylle de generelle krav til vitenskapelig fordypning innen dette fagområdet. Hvis søkeren har betydelig vitenskapelig produksjon som grenser opp til det angitte fagområdet og behersker vitenskapelige metoder som klart kan anvendes innen dette, kan kravet til produksjon innen det spesifikke fagområdet senkes noe.

I tillegg til å bedømme den samlede vitenskapelige produksjon (med særlig vekt på de utvalgte arbeidene), skal det legges vekt på søkerens forskningsaktivitet de siste 5-10 årene. Det skal legges vekt på om søkerens faglige aktivitet i den senere tid har vist stigning, stagnasjon eller tilbakegang.

1.2 Krav til dokumentasjon

Det er søkerens ansvar å dokumentere sin kompetanse slik at det gir grunnlag for kvalitativ vurdering.

Sammen med søknaden skal det følge en fullstendig liste over søkerens vitenskapelige arbeid. Søkeren skal i sin søknad selv peke på de vitenskapelige arbeidene (inntil 5) som anses viktigst i produksjonen. Disse arbeidene sendes inn for bedømmelse. Komiteen har anledning til å konsentrere seg om en særlig grundig vurdering av disse utvalgte arbeidene. Den øvrige produksjonen kan også vurderes, spesielt for å finne om søkerens forskning har den nødvendige bredde, og komiteen kan eventuelt be om innsending av flere arbeider. I fag med tradisjonell publiseringspraksis må hovedtyngden av den innsendte produksjonen normalt være publisert i godkjente publiseringskanaler med refereedordninger. Når større avhandlinger er publisert, bør det være av forlag med utbygget vitenskapelig konsulentvurdering av manuskriptet. Det bør åpnes for andre dokumentasjonsformer, blant annet problemløsning på tvers av disiplingrens, "nye dokumentasjonsformer".¹ Dersom upubliserte arbeider sendes inn til vurdering må disse klart være av en kvalitet som tilsvarer arbeider med vanlig offentliggjøring og utbredelse. Særskilt begrunnelse må være vedlagt innsendelse av upublisert arbeid (ikke tilgjengelig i aktuell database). Et minimum av slike arbeider kan vedlegges. Komiteen må spesielt omtale bruken av arbeider som ikke er publiserte.

Eneforfatterskap eller førsteforfatterskap bør i alminnelighet telle mer enn sekundærforfatterskap.

¹ I samsvar med "Veiledende retningslinjer for vurdering av professorkompetanse ved tilsetning og opprykk" fra UHR.

---

2. KUNSTNERISK KOMPETANSE

2.1 Kunstnerisk virksomhet

For å bli tilkjent kompetanse som førsteamanuensis må søkeren ha gjennomført godkjent stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid på aktuelt fagområde, eller ha dokumentert kunstnerisk virksomhet eller utviklingsarbeid på høyt internasjonalt nivå og med en særlig fordypning som er relevant for fagområdet og disiplinen.

For å oppnå kompetanse i det fagområdet stillingen utlyses for, må søkeren oppfylle de generelle krav til fordypning innen fagområdet. Det vil være et skjønsspørsmål hvor grovt eller fint et kunstnerisk fagområde skal og bør oppdeles.

For enkelte stillinger vil det være aktuelt med en kombinasjon av vitenskapelig og kunstnerisk kompetanse. Ved slike søknader må nivået på kompetansen være på førsteamanuensisnivå innenfor både den vitenskapelige og den kunstneriske virksomheten. Omfanget av virksomheten innenfor hvert område slik det dokumenteres i søknaden kan være mindre, men omfanget av den samlede vitenskapelig og kunstneriske virksomheten må tilsvare det som kreves i en førsteamanuensisstilling.

I tillegg til å bedømme den samlede kunstneriske produksjon (med særlig vekt på de utvalgte arbeidene), skal det legges vekt på søkerens kunstneriske aktivitet de siste 5-10 årene. Det skal legges vekt på om søkerens faglige aktivitet i den senere tid har vist stigning, stagnasjon eller tilbakegang.

2.2 Krav til dokumentasjon

Det er søkerens ansvar å dokumentere sin kompetanse slik at det gir grunnlag for kvalitativ vurdering.

Sammen med søknaden skal det følge en fullstendig liste over søkerens kunstneriske arbeid. Søkeren skal i sin søknad selv peke på de arbeidene (inntil 5) som anses viktigst i produksjonen. Disse arbeidene sendes inn for bedømmelse. Komiteen har anledning til å konsentrere seg om en særlig grundig vurdering av disse utvalgte arbeidene. Den øvrige produksjonen kan også vurderes, spesielt for å finne om søkerens forskning har den nødvendige bredde, og komiteen kan eventuelt be om innsending av flere arbeider.

Kravene til dokumentasjon av kunstneriske og andre typer kompetanse i fag som ikke har tradisjonell publiseringspraksis, for eksempel kunstneriske og museale fag, kan skje gjennom dokumentasjon av utøvelse på høyt nivå, arbeid med utstillinger, registreringsarbeid og lignende. Dokumentasjonen kan være i form av:

- kunstneriske originalarbeider
- gjengiving av kunstnerisk arbeid, for eksempel fotografier, audiovisuelle opptak eller lignende
- publikasjoner basert på søkerens skapende og utøvende virksomhet
- dokumentasjon av konserter utstillinger, forestillinger, oppsetninger ved for
- eksempel program, katalog, samt omtaler og/eller kritikker i anerkjente publikasjoner
- kunstneriske priser, innkjøp, oppdrag

3. POPULÆRVITENSKAPELIG VIRKSOMHET

Dokumentert og god populærvitenskap skal være positivt meritterende. Det er søkerens ansvar å dokumentere sin kompetanse slik at det gir grunnlag for kvalitativ vurdering. Den populærvitenskapelige virksomhet vil kunne dokumenteres ved avholdte foredrag eller publiserte arbeid.

4. PRAKTISK-PEDAGOGISK UTDANNING OG ERFARING

Det kreves pedagogisk basisutdanning. Søkere kan ta slik utdanning etter at tilsetting har funnet sted.

4.1 Undervisning

Søkeren bør ha undervisningserfaring innen det fagområdet stillingen utlyses for. Undervisningserfaring innen et tilgrensende fagfelt eller omfattende generell undervisningserfaring kan godtas hvis det er klart at søkeren har den nødvendige faglige kunnskap for å undervise innen det felt som er angitt i utlysning/stillingsomtale.

4.2 Krav til dokumentasjon

Dokumentasjon og kriterier vil være noe forskjellig for vitenskapelig/kunstnerisk virksomhet og pedagogisk utdanning og erfaring. Men i begge fall er det søkerens ansvar å dokumentere sin kompetanse, også slik at det gir grunnlag for kvalitativ vurdering. Brukt av de sakkyndige kan følgende sjekklister gjøre kontroll, beskrivelse og jamføring av søkerens praktiskpedagogiske utdanning og erfaring mer oversiktlig.

- a) Pedagogisk basisutdanning
Kurs i universitetspedagogikk, praktisk-pedagogisk utdanning, universitetsutdanning i pedagogikk eller tilgrensende fag, lærerprove, etterutdanningskurs.
- b) Undervisning, veiledning og eksamensarbeid
Undervisningsformer: forelesninger, seminarer, demonstrasjoner, øvinger, fjernundervisning m.v.
Veiledning: hovedoppgaver/masteroppgaver, forskerutdanning o.a.
Deltaking i eksamener og andre former for vurdering av studenter, sensur.
- c) Studieplanlegging, kursvurdering
Redegjørelser for forsøk eller andre utviklingstiltak. Redegjørelser for vurdering av egne kurs. Det som bør telle her, er kvaliteten av selve kursvurderingen, og oppfølgingen i form av revidert undervisning.
- d) Læremidler
Hvis mye, legges bare et representativt utvalg ved søknaden. Resten kan nevnes på en oversiktsliste.
- e) Forsøks- og utviklingsarbeid
Planer, rapporter, attester m.v. som viser deltagelse i pedagogisk forsøks- og utviklingsarbeid (med sikte ut over egne kurs). Bidrag til felles pedagogisk kompetanseutvikling innen eget fagmiljø.

5. SÆRLIGE FORHOLD

Retningslinjene som er gitt ovenfor, dekker langt de fleste vurderinger av førsteamanuensiskompetanse. Hvis en ellers høyt kvalifisert søker ikke finnes sikkert undervisningskompetent, eller det er tvil om søkeren kan gjennomføre undervisning på det foreskrevne språk, kan komiteen foreslå at søkeren avlegger en praktiskprøve på sin undervisningsferdighet.

6. SAMLET VURDERING OG RANGERING

6.1 Samlet vurdering

Som grunnlag for den videre behandling av innstillende og tilsettende organer må komiteen gjøre så klart som mulig rede for de kvalifiserte søkernes samlede kompetanse i forhold til hverandre.

I den samlede vurdering skal hovedvekten legges på vitenskapelig/kunstnerisk kompetanse som et ubetinget krav. At en søker har spesielt høy kompetanse innen undervisning eller populærvitenskap medfører ikke reduserte krav til vitenskapelig/kunstnerisk kompetanse. Dersom dokumentasjonen inneholder studentarbeider (hovedoppgaver, masteroppgaver og lignende) skal det legges liten vekt på disse i den samlede vurderingen.

For tiden gjelder moderat kjønnskvoltering. Det må fremgå klart av vurderingen dersom mannlige og kvinnelige søkere står tilnærmet likt.

6.2 Rangering

Komiteen skal gi en veiledende vurdering og stille de (normalt tre) best kvalifiserte søkerne i rekkefølge når det er så mange kompetente søkere. Søkere med tilnærmet likeverdig kompetanse stilles likt ved rangeringen. Det må fremgå klart av vurderingen dersom mannlige og kvinnelige søkere står tilnærmet likt.

I rangering av søkere som står tilnærmet likt med hensyn til vitenskapelig/kunstnerisk kompetanse, blir praktisk-pedagogisk utdanning og erfaring utslagsgivende. Når utlysning/stillingsomtale ikke inneholder spesielle krav, bør en søker med høy praktiskpedagogisk kompetanse rangeres foran en søker med marginal erfaring under ellers like forhold. Undervisningserfaring utenfor det utlyste fagfeltet tas med i vurderingen.

7. UTTALELSENS FORM

Komiteen skal normalt levere en samlet uttalelse.

Uttalelsen skal:

- redegjøre for det formelle grunnlaget for vurderingen, i.e. de forskrifter, anbefalinger, veiledninger, stillingsomtale etc., som er grunnlaget for komiteens arbeid.
- beskrive søkerens formelle kompetanse, herunder utdanning og yrkespraksis.
- redegjøre for komiteens vurdering av dokumentasjonen søkeren har lagt fram.

- beskrive evt. prøvespill/annen kunstnerisk aktivitet som er gjennomført, og redegjøre for utvalgets vurdering av søkerens kunstneriske prestasjoner ved disse.
- redegjøre for komiteens vurdering av søkerne samlede kompetanse på grunnlag av dokumentasjon og evt. kunstneriske prøver.

Innledningsvis bør komiteen trekke fram og evt. underbygge de forhold fra stillingsomtalen som den finner særlig grunn til å vektlegge.

Vitenskapelig kompetanse, kunstnerisk kompetanse, populærvitenskapelig virksomhet og praktisk-pedagogisk kompetanse (veiledningens punkt 1-4), og eventuelt punkt 5, Særlige forhold, omtales i særskilte avsnitt med konklusjon om eventuell kompetanse for hver søker.

Hver søker gis en kort og så likeverdig omtale som råd er når det gjelder utdanning, vitenskapelig/kunstnerisk arbeid og praksis. Dokumentasjonen som er lagt frem omtales og vurderes enkeltvis eller gruppevis. For søkere som komiteen ikke finner kvalifiserte, bør det angis hvilke krav vedkommende ikke oppfyller.

Dersom komiteen tar i betraktning innsendte arbeider som ikke er publisert/offentliggjort på vanlig måte i henhold til Veiledningens punkt 1.2 og 2.2, må komiteen godtgjøre at de holder samme vitenskapelige kvalitet som de publiserte arbeidene. Komiteens leder/administrator har ansvar for at komiteens uttalelse utformes i samsvar med disse retningslinjene.